

NY. 59. 4.

32

I. N. D. E. D. N. I. C.
DISSERTATIONUM THEOLOGICARUM
MISCELLANEARUM
CENTURIA Prima,

Quam,
Christo, Domino, Διαθνης καινης, Hebr. 9. 15. Gratia & iræ
Prov. 8: 21. 21: 20. Matt. 6: 19. Luc. 12: 33. 2 Cor. 4: 7. 1 Tim. 6: 19.
Joh. 16: 14. 15. Col. 2: 3. Job. 38: 22. 23. Deut. 32: 34. Rom. 2: 5.
Jer. 50: 25. Jac. 5: 3.

ARCHITHESAURARIO Propitio,
Sub Præsidio

PAULI GYÖNGYÖSSI,
S. S. Theologiæ Doctoris, ejusdemque Facultatis in Illu-
stri Academia Viadrina Professoris Ordinarii, Ecclesiæ
Antiquæ Apostolicæ Anglicanæ Presbyteri,
IN AUDITORIO MAIORI
publice defendendam
suscipit

JOHANNES CSEH CSUZI, *al*
Ungarus Papensis,

ad diem 26. Julii Hor. 10. A. D. M DCC XXVII.

FRANCOFURTI ad VIADRUM,
Literis JOH. CHRISTOPHORI SCHWARTZII, Acad. Reg. Typogr.

ANNO 1744
DISSERTATIONUM THEOLOGICARUM
MISCELLANEARUM

CENTURIA PRIMA
Causa Prima. An ius in re sit
per se, an non sit in re, sed
in re, et in re, et in re, et in re.

ATQVE THEOLOGICO-POLITICO

PAULI GYSSII
S. Theologiae Professoris in Ill.
Universitate Lipsiensi, etc.

ALMAE MATRIS UNIVERSITATIS
LIPSIENSIS

JOHANNIS GYSSII

ANNO 1744

THEOPHILUS
LIPSIENSIS

ILLUSTRISSIMO HEROI
REVERENDISSIMO atque EXCELLENTISSIMO
DOMINO,

DN. FRIDERICO
ERNESTO

ab IN & KNIPHAUSEN,
S. REG. MAJ. ADMINISTRO STATUS INTIMO,
ORDINIS JOHANNITICI EQVITI, & COMMENDATORI
IN LIETZEN, CONSISTORII PRÆSIDI, RERUM ECCLE-
SIATICARUM DIRECTORI, nec non REGIARUM
ACADEMIARUM CURATORI SUPREMO,

Tum

ILLUSTRI ac EXCELLENTISSIMO VIRO

DN. HENRICO
WILLIELMO
THULMEIERO,

CONSILIARIO INTIMO & STATUS REGIÆ
PRUSSIÆ MAJ. SECRETARIO,
Dominis & Patronis suis, in Exsilio suo Faventissimis,
Hoc PRÆMETIUM, Primitiarum suæ sementis ACADEMICUM,
velut GRATITUDINIS APPARONA

L. M. Q. inscribit Præses AUCTOR.

Antiqua Nobilitatis *Prosapia*, spectatissimis; Amplissimis, Gravissimisque Viris, *Munerum* dignitate, *Consiliorum* Prudentiâ, *Avororum*, suorumque meritorum *Gloria*, Virtutum, & *Experientiæ* *Famá* conspicuis, de Regno *Hungaria*, Ecclesiarumque in ea *Protestantium*, non tantum de *presenti*, sed *futuro* etiam *seculo* immortaliter optumè meritis.

D. D. PAULO RHADAI,
D. D. SAMUELI PATAI,
D. D. JOHANNI BARTZAI,
D. D. LAUDISLAUDI BARTZAI,
D. D. ADAMO SZEMERE,
D. D. NICOLAI SZEMERE,
D. D. LAUDISLAUDI SZEMERE,
D. D. STEPHANO MARIASSI.

Dominis Fautoribus, singulis ob *eximios* in se affectus, quibusvis officiis, vobisque perpetuo suscipiendis,

PERINDE

Viris Dei, summe Reverendis Præclarissimis,

D. D. JOSEPHO CSEH CSUZI, Ecclesiæ *Antiqua* *Reformata* *Papensis*, Apostolicum Christi Regnum promovendi *Zelo* flagrantis, *ANTISTITI* vigilantissimo, *Peregrinationis* suæ *Academica* Promotori benignissimo, *Patri* Desideratissimo, *Filiali* amore & Candore, ad *beatissimos* usque *Cineres*, Venerando.

D. D. JOHANNI TSEETSI, Illustris *Collegii Reform.* *S. Patachiensis* in *Hungaria*, *S. S. Theologiæ*, *sanioris Philosophiæ*, *Sacræ Philologiæ* Professore, & Moderatori Primario, *secundas* hactec studii sui *Theologicæ* Rationes, animi submissi observantia *sacratas*, obsequiosè offert

I. C. C. U. P Defendens.

THES. I.

Bedientia Hominis erga Deum, secundum Præcepta ejus *Universalis*, infal-
libile argumentum est, eum vera
fide Christum recepisse, æternæque
salutis cohæredem esse. 1. Joh. 2.
3. 2. Pet. 1. 10. Joh. 15. 14. Phil. 4. 13.
Citra quod officium *Obedientia*, spes
Christiani, est tantum *presumptio*,
Fides tantum *securitas*: *consolatio*,
tantum *Imaginatio*; imo *Fides* *Spes* omnisque *Consolatio* so-
lum delusiones *Diabolicæ* sunt. 1. Joh. 1. 6. Heb. 12. 14.
Eccl. 32. 26. 27.

THES. II.

Angelorum integrorum præsentia, sicut in V. T. *Ecclē-*
siæ cultu divino publico manifesta fuit, Gen. 3. 22. 24. Job. 38. 7.
Luc. 15. 10. Gen. 28. 16. 17. Exod. 19. 16. 18. 26. 36. 37. Eccl. 5.
2. 5. Dan. 7. 10. Psal. 68. 18. 138. 1. 2. Esa. 6. 1. 7. ita eorum e-
tiam in *Ecclēsiis novi T. Præsentia* certissima est. Luc. 2. 13.
14. Matth. 16. 27. Joh. 1. 52. 1. Cor. 11. 10. Epi. 3. 10. 15. Col.
2. 18. Hebr. 1. 14. Unde, indiscretus, inconsideratus im-
paratus multorum in *Templum* ubi *Ecclēsia Fidelium*
congregatur, ingressus, in *Templo* tanquam in *Foro* de-
ambulatio, confabulatio gesticulatio dormitatio summo-
pere cavenda atque ne talibus actibus cælestis *Aulæ* le-
gatorum, inspectio, irritetur, a ministris *Ecclēsiæ* omni-
nisu & disciplina arcessendum est.

A

Th.

TH. III.

Sicut Angeli boni in *Apparitionibus* suis, aliam formam & habitum, quam (*Hominis*, quoniam gloriosa eorum *excellencia* fociari nisi excellentissimæ creaturæ; & iure *Tituli* eorum, quo *fili* Dei vocantur, aliam Figuram nisi creaturæ *Imaginem* Dei præditæ!) induere nequit. Gen. 18. 2. Matth. 28. 3. Mar. 16. 5. Haud secus *Angeli mali*, originem suam deferentes, hominis Personam & Habitum assumere nequeunt, sed talis creaturæ, quæ Diabolicam naturam & imperfectionem præprimis arguat, nempe *Bestiarum*. Pen. 3. 1. & *volucrum* Efa. 13. 21. 22. & 34. 15. Soph. 2. 14. Psal. 91. 13. Matth. 13. 4. 19. Jer. 50. 39.

TH. IV.

Creaturæ Irrationales, non ad usum tantum Corporis sed animæ quoque creatæ, qua ratione etiam *Angelis bonis* & sanctis *Filiis Resurrectionis* (Luc. 20. 36.) vicissim usui esse possunt, & sunt. Rom. 8. 19. 23. Psal. 36. 7. Apo. 5. 10.

TH. V.

Præceptum de *Observatione Sabbathi*. Noachi (ut dicuntur:) Septem Præceptis, inclusum fuisse Act. 13. 14. 44. & 15. 20. 21. & 16. 13. Luculentum est.

TH. VI.

Obedientiam erga *Mandata Dei*, maximum Præsidium, Universalemque *Protectionem* esse, adversus omnia quæ timeri possunt, pericula, manifestum est ex *Promissione*. Exod. 34. 24. Nusquam enim legitur in V. T. alicui, ali-quod malum evenisse, propter tam longinquum iter, longissimæque disitum locum, *Hyerosolimam*, ad *comparandum* coram *Jehova*, ter quotannis *mandatum*. Gen. 22. 8. 1. Sam. 13. 8. 13. quo respectu *justitia* *Arcanoquæ*. *Sanctorum*, bissum velum dicuntur. Apoc. 19. 8.

TH. VII.

Diluvium aquæ. Gen. 7. 8. *Lacus Sulphuris*, *Diluvii Ignis*, *Typum* fuisse S. Apostolus. 2. Pet. 2. 4--9. Apo. 20. 15. Psal. 11. 6. 240. 11. Efa. 66. 15. clarissimè docet.

TH. VIII.

Silentium Scripturæ S. de rebus gestis in præcedentibus

bus ætatibus; non est Sufficiens argumentum *pro negativo*
Si in Sequenti ætate habeamus, ea gesta esse, luculentum
testimonium; Quis enim dubitat *decimas in Domum Jehova*
allatas fuisse ab Initio Legis licet ejus mentio, nusquam ante
tempus *Ezechia*, 2 Chron. 31. 4. facta sit, neque *jubilæi Celebratio*
solemnis memoratur. ita 2 Reg. 9. 26. de simul cum Pa-
tre, lapidatis *Filiis Nabothi* s. sanctus meminit, etsi. 1 Reg.
21. 13. 15. altum de iis sit silentium; Haud secus de *Historia*
Sacra Ecclesie Novi T. censendum est v. g. *Sacra Cæna Synaxis*,
tribus fere prioribus seculis a Scriptoribus Ecclesiasticis,
sub Titulo *Mensa Domini* non insignitur, & tamen conside-
ratione seria habita. 1. Cor. 10. 21. quis de tali *primitiva* ejus
nomenclatione præsummet dubitare?

TH. IX.

Cant. 8. 6. *שלהבתיה* *Flamma Jah. Dei pulcri*. Psalm. 68.
19. est *S. Spiritus Filii* arrhabo *Decentiæ* pulchritudinis Christi.
Psalm. 45. 3. in *Filiatione* fidelium consummata. Rom. 8. 16.
2. Cor. 1. 22. & 5. 5. Eph. 1. 13. 14. 4: 30. Heb. 2. 10.

TH. X.

Substitutio Arietis loco *Isaci*, seminis *Promissionis* be-
nediti & benedictis *Sanctificati* & *Sanctificandi* jam
jam illico *immolandi*, Gen. 22. & *dilatatio suspensioque* tan-
tisper, *Unigeniti Abrahami* immolationis; *Totum mysterium*
sacrificiorum Legalium in se continet, estque illa *Parabola*.
Heb. 11. 29. *clavis*, *Universi Tabernaculi Mosaici secretorum*, ma-
nifestatumque: *oblacione* seminis benediti *Abraha*. Gal.
3. 16. adhucdum ad *expianda peccata* dilatâ, locò ejus Sa-
cificiorum animalium *Sanguinis* *expiationem* a Deo ad
tempus definitum $\Delta\iota\omicron\pi\theta\omega\sigma\tau\omega\varsigma$ Gal. 4. 4. Heb. 9. 10. acce-
ptandum Psalm. 40. 7. 8. Rom. 3. 24. 25. Heb. 8. 6-10. neque cul-
tum ceremoniale fore æternum.

TH. XI.

Sacrificia quæ dicuntur *Eucharistica* aut *Euctica* & vo-
tiva, non fuere *Typica* aut *Ceremonialia* sed *moralia* in
suo fine & natura adeoque *statui Ecclesie Novi T.* con-
venienter etiam *Christianos obligent*. Psalm. 51. 14. 76. 12. 96. 7.
1. Cor. 10. 2. 3.

TH. XII.

Sacrificia olim fuisse etiam. *ritum Supplicationis*, media Deum deprecandi, tanquam *munera Fœderalia*. Tum phrasibus Patriarchalis: *extruxit alture & invocavit nomen Jehova*. Gen. 12. 7. 8. 13. 4. 21. 33. 26. 25. 33. 20. 35. 7. 8. Tum. Textus. *Esdra* 6. 10. 1. *Sam.* 13. 12. & 7. 8. 9. *Pfal.* 119. 13. *Mich.* 6. 6. *Prov.* 15. 8. 2. *Chron.* 7. 12. 1. *Malach.* 12. 11. *Barruc.* 1. 10. 11. Clarissimè evincit, quò respectu *Primitivi Christiani*, Eucharistiam etiam vocabant *sacrificium & adhibere* [Eucharistiam ad preces. *Cyprianus de Orat. D. & Ep. ad Mosen & Max.* diferte pronunciat.

TH. XIII.

Omnes Dei extraordinariæ actiones circa *Israelem V. T.* involunt sibi aliquod *mysterium Regni Cœlorum Ecclesiæ Novi. T. V. g. Phrasibus Visionis.* Apoc. 12. 14. collineat. Exod. 19. 4. adeò ut totum illud *Theatrum effigiatur*, ad exemplar *typorum. V. T. Ecclesiæ exfulantis.*

TH. XIV.

Tentorium Conventus *אהל מועד* non propter Congregationem *Israelis* in istum locum; sed propter *Jehova* ad illos conventum, *adventum*, congressum dictum est. Exod. 20. 23. 24. 29. 42. & 30. 36. Num. 17. 4. *Pfal.* 48. 10. Lev. 2. 5. 6. Quò sensu loca sacra congregationis a *Primitivis Christianis Ecclesiæ* dictæ sunt 1. Cor. 5. 4. & 10. 16. 20. & 11. 10. & 14. 15. 33. 2. Cor. 2. 14. 17. & 3. 5. 6. 17. & 4. 4-6. & 6. 16. eo respectu, *Templum Dei*, nomine *Throni Jehova*, insignitum esse. *Esa.* 6. 1. *Cer.* 17. 12. *Ezech.* 4. 3. *Apoc.* 4. 1. clarum est.

TH. XV.

Sicut *Spirituales & æternæ Promissiones*, cum, & in *Temporalibus bonis* sub *V. T.* credentibus erant *relata & attributa* ita si alterutrius possessione excludebantur, tum aliùs quoque *hereditate ordinariè* privabantur. 1. *Sam.* 26. 19. *Pfal.* 30. 7. 8. 9. 10. & 63. 1. 2. *Ezech.* 37. 11. *Act.* 8. 21.

TH. XVI.

Christianos, *Bona opera* intuitu *Mercedis æternæ & temporariæ* debere præstare, *Fidei Sanctorum exempla* expressè

preſſe docent & definiunt. Neh. 13. 14. Pſal. 19. 11. 62. 12.
Prov. 11. 18. Hof. 10. 12. Matth. 5. 11. 12. 10. 41. Luc. 6. 35.
Phil. 4. 8. 1. Tim. 4. 8. 2. Tim. 1. 16. 18. Heb. 11. 25. 26. 2. Ep.
Joh. comm. 8.

TH. XVII.

Apoſtaſia a Jehova Deo ſuo, Veteris Iſraelis, duo
Monumenta & Epitaphia, quorum prius, dicitur, peccatum Jerobo-
am 1. 1. Reg. 15. 30. 31. & 12. 28. Poſterius, via Achab. 2. Chron.
22. 3. Sunt monumenta viciffim Eccleſiæ Gentium. N. Teſt.
Apoſtaſia a Fide Apoſtolica duobus Synchroniſmis peractæ.
Nahum. 1. 9. 11. Prov. 30. 15.

TH. XVIII.

In Danielis Prophetia Duplex Status Regni Chriſti D.
in Novo T. futurus; Prior in viſione Regni Lapidis, Dan. 2.
34. 35. 44. 45. Poſterior in Regno Montis clariffimè depingi-
tur. Unus quò Chriſtus Dominus regnat in ſuis ſanctis Co-
loſ. 3. 5. Alter quò ſancti regnant cum Chriſto; quibus duo-
bus Regnis reſpondent Duo Throni, Apo. 3. 21. Matth. 19. 28.
Luc. 22. 30.

TH. XIX.

Phraſis Prophetica. Dan. 7. 25. a Latere altiffimè, reſpondet
phraſi Apoſtolica. Rom. 1. 25. 26. παρὰ κρις αὐτῶν. & 1. Cor. 3. 10.
Θεμελιὸν παρὰ τὸν κείμενον. ſignificatque Apoſtaſiam a Fide,
quâ non quidem loco Chriſti & Dei, ſed penes Chriſtum & Deum,
alii ſocii Conthorales ad invocandum Populo Chriſtiano ob-
truſi ſunt, quò, etiam voce αὐτικείμενον. 2. Theſſ. 2. 3. alludi-
tur, & non tam oppoſitus, quàm appoſitus, coordinatus, homo,
peccatum, Filius per dens exprimitur. Sicuti etiam Titulum
Paparum, Sedes S. Petri, ex eadem phraſi ſedet in Templo Dei,
derivatum eſſe clariffimum eſt.

TH. XX.

Paralellia duorum Prophetarum, Veteris quidem Danie-
lis: Novi autem Teſt. Johannis, quâ, ille fuit. Dan. 9. 23. de-
ſideratiſſimus. הַנְּדָוִדִּים hannador vir Deſideriorum. Hic autem,
quem Jeſu diligebat, Diſcipulus Sinus Chriſti. Joh. 13. 23. 19. 26. 20:
2. 4. 7. 20. Deum Myſteria Regnum Cælorum, amplius, inten-
ſius, fuſiusq; revelare, Piis Deum timentibus. Pſal. 25. 14. quam
Chri-

Christianis ἀνομοιοίς, qui dicuntur vivere, sed mortui sunt. Apo. 3. 1. Satis clarè demonstrat *Moses*, qui cum Deo, de facie ad faciem congressus, ut, amicus cum amico, ipsam Dei formam: מוֹשֶׁה vidit. Exod. 33. 11. Num. 12. 8. Deut. 34. 10. humilimus hominum omnium suæ ætatis fuit. & Syracid. 3. 19. dicit *Myseria* reteguntur mansuetis. Prov. XI. 2.

TH. XXI.

Qui Sacras Scripturas, impie, in considerate interpretatur nomen *Jehova* contra tertium Præceptum, immanè in vanum assummit. Job. 13. 7. 8. 9. 10. 11. Joh. 11. 51. Rom. 16. 17. 18. Tit. 1. 10. 16. 2. Tim. 3. 5.

TH. XXII.

Sanctuarium *Jehova*; Jos. 24. 26. non fuit *Tabernaculum*, ubi arca Dei stetit, quæ tunc *Schilunte* tenebatur. Jud. 18. 30. 31. Sed *Profeucha*, Locus precum Conventus publicus, quâ ratione. v. 1. Seniores Israel ad *Facies Jehove* sub dio comparuisse dicuntur, quo respectu etiam ibi arbores plantabantur. Gen. 12. 6. *quercetum* dictum; Cujus intuitu, talibus arboribus in Domo *Jehova* plantatis. Psal. 52. 10. & 92. 13. 14. fideles comparantur. Apoc. 22. 2. Ezech. 47. 12.

TH. XXIII.

Titulus: *Hic est Domus Dei, & Porta cæli*, in visione *Jacobi*. Gen. 28. 16. respondet Paraphrasi, *Regnum Dei*, toties in N. T. commemorati. Sap. 10. 10. *Ostendit ei Regnum Dei*, quod ex *Sapientia* Libro I. (si quidem alibi in V. T. Scriptis non occurrat) desumptum esse liquet.

TH. XXIV.

Hierosolymam descendantem *Cælo*, a Deo. Apo. 21. de *Staru* beatorum in *Cælis* exponere, tantum est, atqui docere, *Cælo* descendere significare in *Cælum* ascendere, neque minùs absurdum est, quam, cum *Canonista* vocem *constituimus*, interpretantur per *abrogamus*.

TH. XXV.

S. Paulus nomine *Evangelii*. 2. Cor. 9. 23. scribens *Hac autem facio propter Evangelium*, ut ejus simul vobiscum *particeps* fiam, æternum in *Cælis* præmium depositum indigitavit 2. Tim. 1. 12. 4: 8. conf. 2. Sam. 4. 10.

TH.

TH. XXVI.

Modum, Psalmos Divinos *cantandi*, in Ecclesia Judaica per *antiphoniam* (id est unus chorus Ecclesiae, Psalmi, unum versum, alter chorus alterum responderet psallebat) ad formam. Esa. 6. 3. perfectum fuisse vox מְבַרְכִים ex textibus. Psal. 147. 7. Num. 21. 17. Exod. 32. 18. Esa. 27. 2. Esd. 3. 11. & *ἀγαλλίσθη* (α) *ἡ πόσις* Doveiv. Matth. 51. 15. 16. & 11. 16. Luc. 7. 32. liquidissime docet, unde vatum antiquorum *Diverbium*. *Amant alterna Camana.*

TH. XXVII.

Axioma, *Sponsus* aut *Gener Sanguinum Tu mihi es*. Exod. 4. 25. est formula *Liturgiae* in Sacramento *Circumcisionis* consecrationis hoc sensu : quasi dixisset. *Filio circumciso*, (de quo lis erat) Tu per me factus es *Gener Deo*, per *Sanguinem Circumcisionis*, aut *Es mihi in generum desponsatus circumcisoni*, i. e. Ego per hoc Sacramentum Circumcisionis te *desponso Ecclesiae Dei*, vox enim מְבַרְכִים & generum & sponsum notat, eo respectu S. Paulus Compater Act. 16. 3. Timotheum Filium appellat. 1. Tim. 1. 2.

TH. XXVIII.

In Sacramento *Eucharistiae*, vinum quò excellentius haberi potest, adhibendum esse, Lex num. 28. 7. manifestè innuit. Sicut & Judæi in cœna Paschali, delicatissimis usi sunt vinis; interim in his sacris epulis, non vinum sed amor Dei per spiritum cor lætificat. Cant. 1. 2. 4. 4. 10. Psal. 4. 8. *Hebr.* 17. 18.

TH. XXIX.

Phrasis, in Novo T. frequenter notata *Filius hominis*, venit in nubibus. Luc. 21. 27. desumpta est, ex *Daniele*, extra quem in *Scripturis Veteris T.* nec *Filius hominis* neque *Thronus nubium* memoratur, quo Apostolum etiam collineasse, Hebr. 12. 1. manifestum est.

TH. XXX.

Emblema *Draconis* & *Mulieris Parturientis*, Apo. 12. 1. 5. repræsentat; quod sicut, Satanam, *Protoplastis*, Gen. 3. *Pharonem*, Ezech. 29. 3. 4. 31: 4. 32: 2. Esa. 19. 5. 6. 7. 8. *Israeli*, *Peculio Dei*, in *Ægypto* nascenti, utque deinde *Herodes Christo Domino*,

mino, ita Draconem Pharonem Romanum. Utrumque, in Exordio Evangelii & Reformationis, Christo Mystico, quem Ecclesia velut partum septimestrem parditura erat; infidiatum esse, ut eum statum a partu opprimeret. Hebr. 13. 8.

TH. XXXI.

Vox *χρῆμα* Apo. 17. 1. Peccatum, non condemnationis Judicium Babylonis exprimit. Jud. v. 4.

TH. XXXII.

Titulus nominis *Βλασφημίας* toties in Apocalypsi S. Joannis repetitus, juxta analogiam phrasos Prophetica. Ezech. 20. 27. Esa. 65. 7. Prov. 14. 31. Psal. 69. 10. Jer. 23. 15. 17. Idololatriam Ecclesiae Novi T. Romanæ indigitat.

TH. XXXIII.

In Typica enumeratione 12. Tribuum Israelis Apo. 7. 5-8. Dan abjicitur, Ephraim subicitur, tanquam Apostasia Israelitica Primiceri & Primipili. Jud. 17. & 18. quoniam ista ratione Religionis Prioris Figurandis, emblematis inepti essent.

TH. XXXIV.

Ὀνοματὰ ἀνθρώπων, ἐξ τῶν ἀπαξ λεγόμενων Apo. 11. 15. in Terra motu septem millia occisa, sunt totidem familia Ecclesiastica Illustris, Ecclesiae Romano Papanæ addictæ, juxta analogiam S. Scripturæ: Job. 30. 6. Eph. 3. 15. Gen. 6. 4. Psal. 16. 4.

TH. XXXV.

Mare Stylo Prophetico, sæpius ditones Incolarum amplitudine turgentes significat. Jer. 51. 36. 44. Ezech. 8. 4. Esa. 9. 5. Apo. 8.

TH. XXXVI.

Vocat, Filios aliquos Sacra S. alicujus, non per & propter generationem naturalem; Sed per & propter imitationem alicujus fidei vel peccati, ex gr. Jud. 18. 30. Idoli Danitici Sacerdos vocatur Gersonis Filius, qui fuit Manasse Filius; ast Confat. Exod. 2. 22. 18. 3. gersonem Moisis filium, non Manassis fuisse, hujus tamen dicitur anticipative filius, quoniam in idololatria imitatus est ipsum Manasse. Conf. Esa. 1. 10. Joh. 8. 38. 39. 1. Joh. 3. 7-10. Judæi Hierosolimitani vocantur *Sedoma*

Sodoma & Gomorra Populi propter peccata eorum, quæ sibi imitanda proposuerant. Sic 2 Chron. 28. 19. *Achaz*, qui fuit *Rex Juda*, dicitur tamen *Rex Israel* non propter Successionem; sed mali imitationem, non secus *Fidei* imitatione, fideles Gentiles vocantur *Filii Abraham & Filia Sara*. Luc. 13. 16. Rom. 9. 6. 8. Gal. 4. 29. 5. 28. 1. Pet. 3. 6.

TH. XXXVII.

Vox, TIVES, in Sacra Scriptura, frequenter non parvum; sed maximum numerum indigitat. Exod. 32. 38. Num. 25. 3. 4. & 9. & 10. & 14. 1. 1 Tim. 4. 1. Rom. 11. 17. 32. 1 Cor. 10. 7. 1 Pet. 3. 1. Heb. 3. 16.

TH. XXXVIII.

Φιλια αγιον Apostoli. Rom. 16. 16. 2. Cor. 16. 20. 2. Cor. 13. 12. in *Primitiva Ecclesia*, osculum reconciliationis, ante S. Synaxim mutuò, a communicantibus exhiberi solitum, dictum est. Psal. 2. 12. cui immaculata Novi T. ceremoniæ, in sequioribus ætatibus Ecclesiæ, *crucis circumgestæ osculum*, cum detestando, *idololatriæ* criterio substitutum est.

TH. XXXIX.

Dominum Messis eundem, *messenque* eandem esse, Matth. 9. 37. cum illo, illaque. Apo. 14. 14. 15. 16. vox illa *εκαλλε* operarios, extrudat, ejiciat nolentes etiam & invitos, eis *Θερισιον αυτης*, liquidissimè evincit, atquè ita *allegoriam Θερισιους*, non *stragis* ac *excidii* tantum. Jer. 51. 33. Esa. 17. 3. sed *restitutionis & salutis emblemata* esse. Esa. 9. 3. 16. 9. 17. 5. Jer. 8. 20. Psal. 129. 7. 8. Jer. 5. 24. Hof. 6. 11. Mich. 4. 12. 13.

TH. XL.

Præx & *facta* hominum, non esse firma argumenta, probare aliquid, esse, vel non esse de *jure Divino*, v. gr. *Festum Tabernaculorum*. Deut. 16. 16. 17. Exod. 34. 22. Lev. 23. anniversariè observandum, clarè definitum est, tamen a temporibus *Josue*, usque ad diem *Nehemie*. Spatio ferè duorum mille annorum observasse Judæos negatur; & quis non obstupescat quod in temporibus florentissimæ Ecclesiæ, Reipublicæque *Israelis*, pientissimorum præcipuè Regum, *Davidis*, *Schelomonis*, *Hizkie*, *Josie*, *Jehozadæ*, tam clarissimum Dei preceptum, de observando eo festo, neglectum esse;

B

audi

audi enim Spiritus S. testimonium. Neh. 8. 17. a temporibus Josue Filii Nun, ad hunc diem ita non fecerunt filii Israelis. Tremendum p. d. hæc audire: verum, quidquid scriptum est olim in nostram institutionem scriptum est. Rom. 15. 4. considerandumque, ita in tam nefario Legis neglectu insigne mysterium absconditum esse: Scilicet quod Judæi non possunt recognoscere Christum esse illum Emmanuelem. Esa. 9. nam Christum in cruce passum esse, non negant, cujus Paschalis agnus Typus erat; ideoque blasphemè vocant Jesum, suspensum, Talm. neque denegant Christi Evangelii Doctrinam publicatam die Pentecostes, licet fructum & mysterium ejus non credant; ast vero quod *is Deus sit in carne manifestus*, quod Festum Tabern. præfiguravit, audire & credere nequeunt, prouti etiam Concilium Pontificum & Procerum Jesum C. ideo condemnavit, quod se dixerit filium Dei esse: Et hodie mille septingenti anni currunt, ex quo insciantur divinam naturam in carne tabernasse. Joh. 1. cum itaque Judæi, revertebantur ex Captivitate Babel, tunc a Nehemia restauratum hoc Festum, non secus quando restituentur, ex tam longa Captivitate Romana, tunc defacto agnoscent & recipient hoc magnum mysterium. 1. Tim. 3. 16. ad quam phrasin mysterii collineat idem Apostolus etiam. Rom. 11. 25. cum disertè ait. *προσω* illam Israeli incubituram, usquè ad *πλερομα των εθνων*; nempe Captivitatis Judæorum inter gentes disperfarum. Matth. 23. 39. Deut. 32. 34. Psal. 107. 1-15. & 85. 14. 106. 47. 1. Thess. 2. 16.

TH. XLI.

Inter sacros vestitus Pontificatus Veteris Ecclesiæ apparatus, *Urim* & *Thummim* duplicia oracula & ad distinctos usus destinata fuisse. ex Num. 27. 21. Sam. 28. 6. clarissimum est, nempe per *Urim* respondebatur ad quærita dubia, casusque ancipites, eoque respectu *Urim* nominata, quasi dispellendo tenebras dubietatis, illuminabat interrogantes. 2. Cor. 4. 3. 4. 5. Eph. 1. 18. per, *Thummim* verò Pontifex certificabatur, an Sacrificium perfectum, *Febone* acceptum, nec ne fuisset; ideo perfectio integritas dicta, quia sacrificium ritè peractum, atque ita Deo acceptum fuisse mani-

manifestabat. Mal. 1. 6-19. quo Josephus Antiquitat. Jud. L. 3. c. 9. licet imperfecto sensu, collineat, cum, dicit, quoties a Deo accepta essent sacrificia, toties lapis Onyx in sinistro humero Pontificis, insolito fulgore resplendebat verum hic mos ante aetatem ejus ducentis Annis a Judaeis cessasse dicitur.

TH. XLII.

Consideratio seria & accurata, videlicet, quod in Scripturis Sacris, multa conjunctim narrantur, quae tamen longo intervallo tempore suo divisa forent, de multis absurdis interpretationibus a Commentatoribus cautum esset. Dan. 2. 40-45. 9, 24-27. 12, 2. 3. 1 Theff. 4. 14-17. 1 Cor. 15. 51. 52. Matth. 24. 29. 30. 31. 25, 32-46. Sicut Judicium Cap. 17. 18. clare evincit, quod multa sunt in S. S. contextu posita, quae non ibi, eademque temporis serie gesta sunt, ubi descripta sunt, quae si locò suò reponantur, nullam difficultatem pariunt.

TH. XLIII.

Phrasi, ἐκ τῶν ἀπαξ λεγομένων, Beati pauperes spiritu, indignantur illi, qui animi affectu resoluti sunt, Mundo renunciare, & Christum super omnes Mundi divitias amare & æstimare, quò respectu. Luc. 6. 20. simpliciter, pauperes beati efferruntur. conf. Matth. 19. 37. 19. 23. Luc. 18. 28. Esa. 57. 15.

TH. XLIV.

Nomen Pacis in epistolis Apostolorum toties repetitum, significare reconciliationem credentium, cum Deo per Remissionem peccatorum. ex Act. 10. 36. 43. Eph. 2. 17. 18. Col. 1. 19. 20. Rom. 16. 20. Heb. 13. 20. liquidissimum. est. & quidem reflexivé ad alia Spiritûs S. testimonia. Num. 6. 26. Jud. 6. 24. Psalm. 85. 7. Cant. 8. 10. Jer. 16. 5. 29. 11. Esa. 9. 6. 52. 7. 53. 5. 57. 19. Ezech. 34. 24. 25. 37. 26. Hag. 2. 9. Zach. 9. 9. quò respectu. Leo. Sermone. 6. de natali scribit. Natalis Domini, natalis est pacis. Luc. 2. 15.

TH. XLV.

Charakter avoσσoσiαs Ecclesiae Novi T. visibilis & præcipuus, est Idololatria peccatum: quæ ratio etiam est, cur Babylon in Apocalypsi, insignitur Titulis, non Mendax, non Crudelis, non hæretica non homicida (licet omnibus illis vitiis etiam

scateat:) sed meretricis magna Mater scortationum totius Terræ Apo. 17. Prout Vinculum Thoris Conjugalis, nulla ex parte dissolvit peccatum furti, blasphemias, ebrietatis, latrocinii, crudelitatis, desertionis, hereseos, &c; sed solum Adulterium: eadem est ratio, Communionis Christi & Ecclesie & divortii seu Apostasie. v. gr. converso ad Christianismum i Theff. 1. 9. dicitur, aversio ab Idolis, ad serviendum vero Deo & Christo, sic ex adverso, conversio ad Idola, a vero Deo & Christo, vocatur solum Apostasia, hoc sine firmiter tenemus. Apostasiam Ecclesie Novi T. visibilis non in Judaismo: sed Gentilismo consistere, nempe Judaismum gerere Typum Veræ Ecclesie, Gentilismum verò falsæ Ecclesie.

TH. XLVI.

Quoniam variaz nationes in S. S. exprimentur, per nomina Titulosque Deorum Suorum gentilitiorum Num. 21. 29. Deut. 4. 28. & 28. 64. & 32. 17. 21. Jer. 16. 13. i Sam. 26. 19. 2 Chron. 28. 3. Jer. 51. 44. 2 Reg. 18. 33. patet, extollere se super omnem Deum. Dan. 11. 36. non aliud esse; quam victoriam super omnes nationes innuere.

TH. XLVII.

Lapidis unius illius septem oculi seu fontes Zach. 3. 9. cum 7. oculis, & cornibus Agni. Apo. 5. 6. identificantur; prout etiam septem oculi. Apo. 5. 1. Jehova, Zach. 4. 10. 11. repræsentati, per 7. lampades, sunt septem angeli coram Throni facie stantes Apo. 1. 4. 5. 5. 6. 8. 2.

TH. XLVIII.

Sacra Cena Mensa a primitivis Christianis, ad exprimentum omne ejus mysterium Solium Christi sancte dictum est. Matth. 22. 2 - 14. Luc. 14. 15. prouti *Δοξολογίας* Agni, Apo. 4. 11. 5. 12. argumentum continet, *Hymnologia*, qua Ecclesia usa est primitiva in sacre synaxeos Liturgia.

TH. XLIX.

Alluditur. Apo. 20. 12.) ad librum *Commentariorum Dei* psal. 15. 6. 10. & 139. 16. juxta cujus recensionem, membra cujusque in *Judicio Agni* vel glorificabuntur, vel affligentur 2 Cor. 5. 10. Job. 34. 11. 27. 11. 12. Mal. 1. 7. Gen. 3. 15. Obad. v. 15. Hab. 2. 8. Ezech. 35. 15. 2 Sam. 31. 4. 16, 22. Jer. 26. 23. & 22. 19. & 5, 19.

19. 1 Reg. 21. 19. 2 Reg. 9. 36. Num. 14. 33. 34. Jud. v. 15. Nam quod Deus Supremus Legislator fœdus aperit cum homine non quoad *animam* & in *anima tantum*. Sed etiam in *Corpore* erexisse. Textus S. Scripturæ Gen. 6. 12. Lev. 19. 28. Num. 27. 16. Job. 34. 11. Psal. 63. 3. Rom. 6. 12. 13. 19. 1 Cor. 6. 13. 20. Gal. 5. 16. 2 Cor. 5. 10. 1 Theff. 4. 4. 2 Pet. 2. 10. 18. Jud. 9. 19. clarissime evincunt; & resurrectionis corporis humani fœdus disertissime innuunt.

THES. L.

Esa. 30. 8. per *Testimonium Seculi*, Sacra Scriptura V. & Novi T. 1 Cor. 2. 6. 7. Esa. 8. 20. intelligitur.

TH. LI.

Psal. 78. 66. *Opprobrium Seculi*, in Typum Opprobrii futurorum Seculorum positum est. Psal. 25. 3. 31. 18. 35. 4. 40. 10. Apo. 3. 18. 16. 15. sicuti. Jer. 51. 39. per *Somnium Seculi*. *πρωσι*. *Babelis Mystica*, Esa. 29. 10. Jer. 23. 27. Matth. 13. 25. innui asseveramus.

TH. LII.

Signum illud. Esa. 66. 19. in Gentibus cum Judæis conversis ad Ecclesiam accurrentibus. Esa. 60. 5. 12. est. *Signum Filii hominis*. Matth. 24. 30. Luc. 2. 34. definitum.

TH. LIII.

Signum Caini. Gen. 4. 15. cum *signis mendacii*. Esa. 44. 15. 2 Theff. 2. 9. coherere, idque *Signum meretricis*, Babylonis *mystica*. Apo. 17. 5. adumbrasse, illudque oppositum *Signo Veritatis Fœderis Abrahamiti*. Gen. 17. 11. & *Rahabi*. Jos. 2. 14. asserimus.

TH. LIV.

Spiritus ventriloquus. Lev. 20. 27. Deut. 18. 13. eorum quorum *venter Deus est*. Phil. 3. 19. *Mendacii spiritus est* Psal. 1. 7. 14. 1 Reg. 22. 17. 2 Theff. 2. 11. 12. 1 Reg. 22. 22.

TH. LV.

Vestitum peregrinum. Soph. 1. 8. oppositum, *Vestibus Justitie Christi Agni* & *Sponsæ*. Eph. 4. 21. 24. Psal. 132. 9. Prov. 31. 21. Apo. 19. 7. 8. *Meretricis Babelis* *מרת* Jos. 7. 21. 24. *anathema furto subductum* Apo. 17. & 18. ostendere contendimus.

TH. LVI.

Politicoꝝ axioma, *Dominium rerum in gratia fundari Christianum esse; sed non secundum cerebrum Paranympheꝝ Ecclesie Romane Pontificis asserimus.* 1 Cor. 3. 20-23. Esa. 33. 1. Col. 1. 19. Heb. 1. 2.

TH. LVII.

Enunciatum; *Articulus, qui tempore Niceni Concilii Fundamentalis Religionis Christiana non fuerit, neque hodie haberi debet: incremento universali Regni Christi invisum est.* Eph. 4. 13. 15. 2 Pet. 3. 18.

TH. LVIII.

Duellii Christi Domini, contra *Primiceros Apostasie, Theatrum.* Apo. 19. 15. ex Esa. 11. 4. de Scriptum esse. Paulus 2 Theff. 2. 8. diserte innuit: *Prouti novæ Hierosolymæ delineatio.* Apo. 21. a v. 23. ad finem, transumpta est. ex Esa. 60. 19. 21. & 52. 1.

TH. LIX.

Terminus *quinque mensum Locustarum*, homines torquendi Apo. 9. 5. 10. non ad totum tempus plagarum locustarum pertinet; sed tantum ad tempus tormenti durationis eorum in hominibus.

TH. LX.

Per lapidem *Imaginationis;* Lev. 26. 1. Spiritum S. imagines lapideas mortuorum *representativas.* qualibus hodie Romuna Ecclesia, ad sanctorum invocandorum memoriam utitur, sibi in *Imaginatione* sua representari eorum, *archetypos;* ut cultus, non in statuis; Sed in sanctis terminetur, intendisse, atqui hanc *Idololatriam* prohibuisse, credimus. *conf. lapidem Inanitatis, Vacuitatis* Esa. 34: 11. *lapidem caliginis & Umbra lethalis.* Job. 28. 3.

TH. LXI.

Referatio illa *Templi in Cælo*, qua ad *Tuba Septima* sonum, *Arca fœderis*, (cujus post *desolationem Templi* primi nulla usquam mentio est, ne quidem in *Ezechielis* Templo Ezech. 43. & seq. non sine *insigni mysterio*,) conspicitur. Apo. 11. 19. est *revelatio Christi* (:cujus illa *typus* est) *apparentis in nubibus Cæli*; ut eum *conspiciant*, qui *transfixerunt Fœderati*
per-

perfidii. Zach. 12. 10. Matth. 24. 30. Apo. 1. 7. prout prædixerat Dominus. Matth. 23. 29.

TH. LXII.

Phraſi, ſententiæ illius. Apo. 18. 2. 3. *clamavit in robore voce magna*, Cecidit Babylon. &c. ab *Angelo* publicatæ; reſpectus eſt, ad morem antiquorum, quo *Preco* olim inter cœdendum reum, cauſam ſupplicii edere & proclamare ſolebat.

TH. LXIII.

Cum in deſcriptione illius *Meretricis magna* B. cum ſortatione conjungitur, *Φαρμακεια*. Apo. 18. 2. 3. 23. alluditur, ad *typos*. 2. Reg. 9. 22. Nah. 3. 4.

TH. LXIV.

Beſtix terreſtris. Job. 40. 10. *Behemot*. & *Marinæ*, *Leviathan*. cap. 41. 1. Titulo, quò, ille, dicitur *principium viarum Dei*. v. 14. *Hic* autem, *Rex ſuper omnes elatos ſuperbos* inſignitur. v. 39. Illas, cum duplici illa *Beſtia*, ex *mari* una, altera ex *Terra* aſcendenti, *homogeneas* eſſe. Apo. 13. clariffimè innuitur.

TH. LXV.

Dari ſatis *ſactiones* pro reatu pœnæ temporalis ſpontè aſſumptas, ex. 2. Sam. 12. 16. 1. Reg. 21. 29. Jon. 4. 10. Exod. 33. 5. Joel. 2. 14. liquidiffimum eſt.

TH. LXVI.

Nota Eccleſiæ quindecim, quas *Bellarminus* veræ eſſe ſtatuit, omnes eædem *Gentiliſmo* etiam conveniunt.

TH. LXVII.

Prima defectionis Eccleſiæ labes, quæ in *Caini Apoſtaſia* manifeſtata fuit, in tribus fundamentis poſita eſt. I. In *Inſidelitate* erga ſemen *Mediatoris* promiſſum, quam *Abelis* fidem celebrans *Apoſtolus* Heb. 11. 4. clariffimè per *anathem* innuit, unde a *Deo* admonitus, peccatum ſuum non agnovit, atque ita *ἀμετανοητικῶν* ſuam ex eadem *radice* pullulaſſe demonſtravit. II. *Εὐθελοθρησκεία*, cultum *Dei*, ſecus quàm oportuit, præformans in quâ ſe exeruit, diu intus latens *ἀπίστια*. III. In *fratricidio* primo per hominem in hominem patrato homicidio, in quod a *fide* deficientem præci-

præcipitavit, *invidia*, quo rectæ rationis etiam dictamen, Legem *επιφορον* pessum dedit, atque in *totum fœdus Divinum*, & partes omnes ejus *rebellis* extitit, ex quo Apostatarum primus, futurorumque omnium etiam in N. T. in fidem *perduellium* *πυρ* declaratus est. 1 Joh. 3. 12. Jud. com. 11. Quæ *Apostasia* non sine *Mysterio* nono *supra centesimum & vicesimum Annò* post fundatam in *Promissione & receptione Liberatoris Ecclesiam* Gen. 5. 3. accidit.

TH. LXVIII.

Postquam verò *Apostasia* hæc Caini palam se aperuit; Jehova, qui curam *tenera* Ecclesiæ adhuc gesfit *immediatam*, illum in *familia* sua tollerare amplius noluit, ne *Apostata* qui Caino complices erant (quorum ingens fuit *exercitus*; siquidem eorum ope & consensu ad *Urbem* extruendam (istius Apo. 17. 18. *πρωτοτυρον*) se accinxit, suo *consortio*, *Semen Sanctum* inficerent, ipsum e *Pomeris Ecclesiæ*, maledictione onustum; prout nepotem ejus æqualem *Apostatarum* *Primicerum* *Canaan* & *nominis & defectionis Hæredem* Gen. 9. 25. Ezech. 16. 4.) excommunicavit Gen. 4. 13 - 16. atque ita progressa *hypocrisi Cainitarum*, ad *Infidelitatem* adversus Deum ad *Sanctorum persecutionem*, occasionem *Reformationi Ecclesiæ*, & necessitatem *Goeli Seminis benedicti* præbuit, cujus in *ejectione & anathematizatione* primum *Divinum exemplar*, specimen *Apostatarum devitationis* futuris omnibus ætatibus Ecclesiæ delineavit, *Regulamque Reformationis*, *Familix CHRISTI* secuturis generationibus *Prosapia Cælestis*, *Enoschi*. Gen. 4. 26. 5: 4. *Noe* Genes. 6. 9. *Hebr. Peleg*. Gen. 11. 1 - 8. *Abrahami* Gen. 12. 1. *Jacobi* Gen. 35. 1 - 4. *Mosis* Num. 16. 5 - 26. *Josue*. Jos. 7. 23. 24. 1 - 28. *Ezechia* 2 Reg. 18. *Esdra Nehemia*. Neh. 8. 15 - 19. *Ecclesia Novi Testamenti* *Matthæi* 3. 7 - 11. 20. 21. 24. 51. 15. 32 - 46. 2 Joh. 4. 10. 11. *Judæ* v. 20 - 24. *Apo.* 7. & 11. & 12. & 14. & 15. & 17. & 18. & 19. & 20. *columnis Civitatis Dei* inscripsit.

TH. LXIX.

Leges, inter genus humanum, ante *Mosaicas* alias scriptas fuisse *improbabile* est, meræque sunt *conjecturæ*, quæ afferuntur, ad probandum, *litteraturam* ullam anteivisse, quàm exaravit Deus in *tabulis lapideis*, sub Cælo (alia enim ratio

ratio est autographorum Cælestium:) neque statas ullas leges, quamvis *αἴτια* &c. ultra fanæ rationis dictamina, populos ad sui regimen constituisse, ante *Periodum Mosaicum*, idoneus aliquis testis est; in *principiis*, enim Reipublicæ, *Orbis*, Gentium nationumque, eorum penes quos erat arbitrii Imperium Lex erat publicæ Societatis; ut *Commune* illud æquum bonumque, quod naturæ humanæ congruum est; item *Consuetudines antiquas* & rationis, utilitatis axiomata quibus fretus populus in *Civitatem* coalescit, Sanctè observarent, ab iis vicissim exigebatur; eò quod *jus, potestatem unus*, plurimumve in alios, ab ipso *Deo*, *originem* suam duxisse perspectum semper *sapientes* habuerunt.

TH. LXX.

Revelationem Cælestem, primum esse *fundamentum*, *solan normam Unicam*, Regulam Omnis cultus religiosi Deo grati & accepti, *Primus Articulus est Ecclesie verae*.

TH. LXXI.

Nulla *Reformatio Ecclesiastica*, a primo tempore Caini & Enoschi *reformationis νεοτονορον* perfecte expressit, neque ullius *etatis Ecclesia* in statu *Reformato*, *originariæ* constitutionis *primitivæque Indolis* *durationem* æquasse deprehenditur, Deus misereatur *decrepita etatis* Psal. 71. 18. *Ecclesie suæ*, ne exemplo fiant *Ecclesie Protestantium*. Apo. XI. 9-13. Quas *Ecclesiarum Apostolicarum Perfectionem*, haftenus nusquam affecutas, dolent *sacræ Scriptura Filii*: Rebus enim terrenis plurimis intricatæ, se, ex earum laqueis an aliquando expediat; Unde *ominari* proclive est, ne tanta, temporis *periodo*, ea *sanctitate & puritate* quas gratiosè adeptæ sunt, ornata, provehantur, *quantum* *permensæ* sunt, *Ecclesie illæ Primitivæ*, quas tamen defecisse novimus. Apo. 2. & 3. Jud. v. 4. 2 Pet. 2. 1-3. 2 Tim. 4. 3.

TH. LXXII.

Joannes enim Propheta, *πρωὸς* suggerit, Paulo antè *Bestia excidium*, *Universam Ecclesiam Reformatam* (& si modico tantum, & *ὡς ημισωγιον*. Apo. 8. 1. tempore) *oppressam* (atque *tremendum* cogitare) penitus sub *versam* iri. *Testes enim Evangelii Dei*. Apo. II. paulò antè *lugubris Prophetia suæ*

C

exi-

exitum, cum jam eò aspirarint, ut factum (jam eorum testimonio receptò) exuerent, & diuturnum ob cultus Christiani prostitutionem, luctum finirent, a *Bestiâ* illa *abyssina* profternentur & conculcabuntur, in *Platea Urbis magnæ orbis Christiani*; si quidem *Teatrica Apostasias tempora* (*Bestia*, adhucdum regnante) *Periodum* suam nondum decurrerunt.

TH. LXXIII.

Prout *prima* in pœnam illorum, *nova Creatio* facta est. Num. 16. 30. qui, post *emendationem Cultus Divini*, sacrilegiò prophanati proximè peractam. Num. 15. 32-36. administrationibus *Sacerdotalibus* ingerere se ausissent, atquè ita totum cultum *veteris Ecclesie*, (cui cum sacerdotio in *dissolubilis societas* erat) prophanare tentassent: Haud aliter *Ultima Creatio in Penam*. Apo. 16. 18. in exitium eorum manifestabitur, qui post *Reformationem Apostasie Ecclesie Novi testam.* in cultu & sacerdotio spirituali, per *Protestantes* institutam, vicissim sub *Titulo Ecclesie Catholica* (uti illi; Num. 16. 3.) *Unicum & spirituale Christi Domini Sacerdotium*, exindequè fluentem totum *Ecclesiasticum Novi T. cultum* temerare, proferunt.

TH. LXXIV.

Quod, *Spiritus S. imaginis & similitudinis Adami* (ad quam *seth*um anno ætatis. 130. generasse dicitur.) Gen. 5. 3. *propagationem*, ad *prosapiam* *Divinæ* in *femine* *Mulieris*. c. 3. 15. *restituta imaginis & similitudinis*, (& nonlapsus) *dimanationem* reducat, consequenter, enumerata eodem capite *seminis sancti Genealogia*, certissimè evincit. v. 4-31. quò respectu etiam Luc. 3. 38. *Adam, Filius Dei* vocatur, non propter primam; sed novam *creationem*, quoniam *catalogus tantum Patriarcharum* in ipsum reducitur.

TH. LXXV.

Tubas duas. Num. 10. 1-10. earumque *duplicis soni* ad varios fines, in *Israelis*, modo *seniorum tantum*; modo totius *Ecclesie congregatione*, *clarigationes*, emblemata esse *Tubarum mysticarum* perinde *parallelia*, in *diversis Ecclesie Novi T. clarigationibus* personandarum ex *Matth. 24. 31. & Cor. 15. 52. & Tess. 4. 16.* evidentissimum est.

TH. LXXVI.

TH. LXXVI.

Sicut, spiritum S. *phrasi. απο καταβολης κοσμου.* Apo. 17. 8. 17. 8. de ejectione Diaboli, de spe sua, regnum in toto Genere Humano obtinendi, loquutum fuisse. Textus Heb. 11. 11. 6. 1. Apo. 12. 10. 2 Cor. 4. 9. vocem *καταβολης* de ejectione (non fundatione) intelligendum rectè vincunt: ita *κοσμου* pro ipso Principe Mundi satana accipiendum sententia Christi Domini. Joh. 15. 18. 19. *Mundus prior me odio persecutus est, quamvos,* conf. Joh. 12. 31. 14. 30. rite demonstrat.

TH. LXXVII.

Jesabel, testes falsos, ad occidendum Nabothum, pretextu *impacta*; quod Deo benedixisset, vineamque ejus hereditariam, iniqui juris violento processu, occupandam, undiquaque per *seniores Jesreel*, conquirens: Typus fuit, *falsorum testium*, a Primoribus Judæorum contra Christum Dominum, ut ipsum, ceu: *heredem celestis vineæ Patris familias* opprimerent. Matth. 21. 33. 46. & 26. 60. 61. Prout hi testes vicissim *antitypi sunt Ecclesie hodiernæ falsos Testes Traditionibus Patriciis, scriptis suppositis, corruptis, adulteratis, ubique conquirentis*, ut Ecclesiam Novi Testamenti *Chatolicam, sibi propriam esse mentirentur*, eoque sine, *sangvine testium Jesu Christi*, jam tot retrò seculis madentis, ideoque Jesabeli condigno exitio, ex *Templo Dei* exterminandi. 2 Reg. 9. 30. 37. Apo. 2. 21--23. & 14. 8. 20. & 16. 5--7. & 18. 6. & 20. 24. Deut. 32. 42. Psal. 149. 7-9. 63. 12.

TH. LXXVIII.

Primogeniti Tenuium Esa. 14. 30. *Primitias Agni* Apo. 14. 4. (prouti LXX. Exod. 22. 29. vocem *απαρχας & προτοκουος* succenturiant) significant, qui sunt *Apostoli* eorumque veri in *Mysterio Ecclesie Novi T. Successores*. Joh. 15-16. 17. 6. 7. 18. 22. 23. 24. 26. 1 Cor. 15. 23.

TH. LXXIX.

Nova Lingua Marc. 16. 17. non *idioma* variarum *Linguarum nationum*, sed *novi Hominis* per regenerationem, in membris etiam *loquela Sanctificationem*, quæ *novis canticis magna Dei annunciant*. 1 Pet. 1. 1. 9. Rom. 6. 19. 7. 6. Esa. 19. 18. & 57. 19. & 6. 7. Psal. 51. 12. 17. & 40. 3. 2 Cor. 5. 17. Gal. 2. 20. significant.

TH. LXXX.

Verba Matth. 28. 19. βαπτίζετε αυτους εις το ονομα ver-
tenda esse, ad nomen (& non in nomen) *Patris, Filii & Sp. S.*
Prophetia & Promissiones de *Regeneratione Fidelium Novi*
Test. & in *Familiam Dei* adoptione, satis evincunt. Num. 6. 27.
Gen. 48. 16. Exod. 23. 21. Esa. 44. 5. Psal. 72. 17. 73. 15. Gal. 4.
5. 2 Cor. 6. 17.

TH. LXXXI.

Est *Regula Spiritus S.* in consignandis *instrumentis Fœderis*
Gratia; ut sapius id postponat, a quo velit sequentia in-
choare; ut Heb. 12. 23. ubi post illa, *Spiritus iustorum perfectio-*
rum legere est *N. Test.* *mediatorem Jesum*, & *Sanguinem aspersio-*
nis; quia de *Sanguine Christi* loquendum erat, *meliora lo-*
quentem quàm *Abelis*; conf. 1 Tim. 3. 16. ubi, *assumptus est in*
gloriam, eadem ratione ultimo loco ponitur. sic. Apoc. 1. 4. 5.
Et a *septem Spiritibus*, & a *Jesu Christo*, quia de *Christo* erat
Divinitati Christi Domini nihil derogatur.

TH. LXXXII.

Gibeonita, *calliditatis & Simultratis* velò, *Israëli Dei*, nuper
Ægypto egresso, & *hæreditatem promissam* ineunti, imponentes;
qui, cum ex proximo venirent, iter, ex longinquo, mu-
cidi panis & vestis detrita, calceorumque *erosionis* pratextu menti-
ebantur. Josue cap. 9. *liquidi typi* fuere, *istorum Ecclesie*
Novi T. Flaminum; qui ut suæ *Ecclesie* antiquitatem, præ
Reformata Ecclesia, statuminarent, *Traditiones Patrum*, ex lon-
ginquo, *sub malo*, *delimitas*, *supposititiis* & *interpolatis scriptis*
erosas, improbo *dolo* & *labore* undiquaque conquirunt,
cùm, *Primitivæ Ecclesie veritatis*, *sinceritatis genuino autogra-*
pho & *charactere* in totum desituantur.

TH. LXXXIII.

Quod in *Libro Revelationis*, nova *Jerusalem Civitas Dei*, ti-
tulo *Civitas magna & Sancta*, non vocatur, licet *intrusionis*
illius in antecedentibus locus erat. Apo. 3. 12. & 20. 9.
nisi, demùm post *excidium Babylonis*, (*que* *toties* *hactenus* *Civi-*
tas magna dicebatur) Apo. 21. 10. *mysterium*, *consolationis* & *spei*
Ecclesie Novi T. Protestantium, indigitat.

TH. LXXXIV.

TH. LXXXIV.

In executione *Judicii Babelis*. Apo. 18. 21. alluditur ad *ruinulum seculi*. *הר צורלם* Deut. 13. 16. Jos. 8. 28. Esa. 65. 15. Zach. 13. 2.

TH. LXXXV.

Cum in Schola Spiritus Sancti, *genus femininum absolute seu neutraliter usurpatur*, v. gr. Psal. 27. 4. *אחת* *Unam petii a Domino*, *אחתה* *eam requiram*, pro, *unum*, id, Psal. 118. 23. *A Domino una facta est haec*. *היתה זאת* & *ea mirabilis*, pro, *factum hoc*: LXX. priori textu. *μιαν, ταυτην*, posteriore loco, *αυτη* *θαυμαση*. & Matth. 21. 42. ibi *Mysterium* investigandum esse innuitur. confer. Luc. 2. 34. 35. Apo. 22. 2. 3.

TH. LXXXVI.

Sacrificia Iustitia. Psal. 4. 6. & 51. 21. Deut. 33. 19. Mal. 3. 3. opponuntur, *sacrificiis stultorum*. Ecclef. 5. 1. *Qui, Cultus Novi T. Spiritualis*, *efficaciam*, *praesentiam*, *Majestatem*, *Gloriam*, in carnalibus, terrenis, visibilibus *elementis Mundi* constituunt.

TH. LXXXVII

Cum, ex, 12. *Legatis Exploratoribus Terra Sancte*, *folius tantum Josuae*. Num. 13. 17. *nomen mutatum*, & similiter, ex *Legatis Christi D. exploratoribus Hereditatis Gentium Novi T.* *folius Petri nominis notatio*. Joh. 1. 43. Matth. 16. 18. *facta est*, *communicatis utrisque salvatoris nomenclationis divinae*; *monuit Spiritus Sanctus*, *efficaciam Ministrorum Ecclesiae Novi Testamenti*, non a *vocationis & ordinationis Christum* *Episcopalis caractere*: sed a *Divinae Virtutis Christi per Spiritum S. influentia & communiione* *fluere & dependere*. Joh. 15. 16. 26. & 16. 14. & 17. 22. 26. 1 Cor. 3. 9. 2 Cor. 3. 5. Col. 1. 12. Phil. 4. 13. *ejusque efficaciam manifestationem*, *Uni vel alteri*, *amplius*, *excellenti*, *notabilius Spiritum S. communicare*: 2 Pet. 3. 15. Act. 15. 7. Ecclef. 7. 1. 2 Cor. 10. 15. 16. 17.

TH. LXXXVIII.

Vera Ecclesia Christi T. vocatur. *ערוך החיים* Sam. 25. 29. *Fasciculus Viventium*. Cant. 1. 13. & *קהל חסידים* *Ecclesia gratiosorum*, Psal. 149. 2. *opposite*, ad *קהל רפאים* *Ecclesiam Gigantum*.

Gigantum. Prov. 2. 17. 18. & 9. 18. & 21. 16. & Δεσμοὺς Ζιζανiorum.
Matth. 13. 30. Fasciculum Zizaniorum.

TH. LXXXIX.

Quod. Deut. 27. 11-15. *Benedictionis Praeones*, in monte Garizim, & *maledictionis signiferi* in monte Ebal, distinctè enumerantur, & tamen tantum *maledictionis articuli* recitantur, *benedictionis cynosura* alto silentio obvoluta, *mysterium Oeconomiae Gratiae*, disertè innuitur. Rom. 5. 15. 16. si quidem, ceteroquin, *consecratio sacrorum*, ab olim *execrationi conjuncta* fuisse legitur. Gen. 3. 14-24. Efdr. 6. 10-12. Deut. 28. 1-20. 1 Sam. 25. 29. Jer. 17. 5-8. Psal. 1. 1-5. & 109. 17. Ruth. 1. 17.

TH. XC.

Thesaurus ab sconditorum sabulo. Deut. 33. 19. פָּפְנֵי מַטְוֵי חַל עִשְׂתֵּי נֶאֱמָרָה. S. Pauli. 2 Tim. 1. 12. *oppositus thesauris impiorum & Aegypti*. Prov. 10. 2. 15. 16. 21. 6. 20. Heb. 11. 26. conf. Psal. 31. 20. Job. 23. 12. 27. 13. Ezech. 7. 22. Prov. 2. 4. 8. 21. Cant. 7. 14. Esa. 33. 6. Matth. 6. 29. & 13. 44. & 19. 21. Job. 5. 20. 21. 19. Psalm. 17. 14. 1 Pet. 1. v. 4. 3. 9. Psal. 16. 5. 6. Job. 29. 18.

TH. XCI.

Particulam מִן Pen. 15. 5. *significare ibi*. Gen. 22. 5. & 31. 37. Exod. 2. 12. Num. 11. 31. eaque phrasi, *indigitari, ibi erit semen tuum*, Christus nempe. Gal. 3. 16. *qui ex semine ipsius assumeret carnem*, atque ita, *isthic, i. e. in Caelo*, *veram hereditatem repositam esse*, genuinis *Abrahami filiis*. Rom. 9. 8. Pal. 4. 26. Col. 4. 3. Heb. 12. 23. Job. 31. 2. Psal. 33. 12. 61. 6. Esa. 54. 17. credimus.

TH. XCII.

Mulier. Deut. 25. 9. *characterizata; Israelis veteris, Messiam accusantis*, quod nollet *Indais semen excitare*, *carnale Regnum erigere*, ideoque, *Christo Fratri inspuentis*. Esa. 50. 6. Matth. 27. 30. Joh. 19. 5. *expressum typum*, gessit. Joh. 1. 10. 11. 12. Esa. 1. 4. 49. 4-7. 53. 10. Matth. 3. 11. Rom. 9. 29. 33.

TH. XCIII.

Confessionem, אָרַם אֶכְרֵי אֲנִי Deut. 26. 5. *vertendam esse*.

esse. Syrus presequatur Patrem meum. (Laban. Gen. 31. 42.) ut mystico Jacobo, hæc quadrarent, contendimus. Obad. v. 10.

TH. XCIV.

Cum Spiritus S. paronomasias, & allusiones in sacra S. notavit. v. gr. Soph. 2. 4. Jer. 1. 11. 12. Hof. 5. 1. Amos. 8. 2. Mich. 1. 10. 14. Esa. 5. 7. & 24. 17. 18. Gen. 9. 27. 11. 9. 21. 3-5. 27. 36. eòpse, se omnium etiam cogitationum, actionumque liberarum humanarum, præscium, consciumque esse manifestavit, hoc respectu. 2 Pet. 2. 16. nomen Bileami S. Apostolus. בעור convertit in βοσωρ, Caro, quo mercenarium Prophetam, voluptatum Carnalium Doctorem, Filium. ψωρ carnis, typicum fuisse innueret. Lud. v. 11. Apo. 2. 14. 20. 18. 7-14.

TH. XCV.

Promissio, Jerem. 31. 22. Iudæorum Ecclesiam, Messiam, ut maritum suum, in ultimis diebus Amplexuram, Hof. 3. 5. Esa. 54. 5. 6. Apo. 19. 7. concernit.

TH. XCVI.

Quia Deus servator noster, vult homines omnes servari, & ad agnitionem veritatis venire; ideo Mediator Dei & hominum Unicus Christus Jesus, se ipsum dedit αντιλυτρον υπερ παντων. 1 Tim. 2. 4. 6.

TH. XCVII.

Tamen, qui per fidem stat me εψηλοφροει. Rom. XI. 20. sed in timore & tremore salutem Perficiat Phil. 2. 12. Psal. 2. 11. 12. 119. 120. Job. 31. 23.

TH. XCVIII.

Veritatem Divinam occultare, vel dissimulare; Matth. X. 27. Ezech. 33. 6. 1 Cor. 4. 2. & 2 Cor. 4. 2. 1 Pet. 3. 15. est Spiritum Dei extingvere. 1 Thes. 5. 19. sed negligere Questiones inutiles, rixas & contentiones parientes, est Spiritui Sancto obedire. Eph. 4. 3. 15. Col. 1. 8. 1 Thess. 1. 5. Psal. 119. 113.

TH. XCIX.

Proinde, qui Potestatibus obediunt, interdicitibus huiusmodi altercationes in Ecclesia, non hominibus; sed Christo obedientiam præstant. Eccl. 8. 2-5. Os Regis observes, etiam super verbum Juramenti Dei; nam sermo ejus potestate plenus est, nec dicere ei quisquam potest; quare ita facis, Prov. 25. 1. 2. 5. Rom. 13. 1-6.

Tit. 3. 1.

Tit. 3. 1. 1 Pet. 2. 13-17. Numquid dices Regi, injustus es & Principibus, impij estis. Job. 34. 18. Eccl. 10. 17. Quale obsequium, Orthodoxæ Ecclesiæ, Praxis & Doctrinæ, semper intemeratum Symbolum fuit, Tertulliano, Cypriano, Chrysofomo attestantibus.

TH. C.

Diabolicus proinde est illorum *consilium*. 2 Tim. 3. 13. *prætextus*, qui necessitatem, suam erga Postulata Principum Pervicaciæ, prætexunt, quâ, propagationem veræ doctrinæ, ullius pacti, aut juramenti, aut Protestationis Synodica vinculis impediendam, Conscientiæque cujusvis Tragulam injiciendam, perstrepunt. Nusquam enim Christiano incumbere potest talis necessitas ut vitam redimat perfidiâ, & simulato perjurio: sic enim, qui vult animam suam salvare, perdet eam, Matt. 16. 25. Quandoquidem nullus arbiter inter Deum & nos invenitur, Qui dextram suam inter utrumque nostrum interponere possit: Hauriant proinde temulenti, ex novis suis attribus. Jos. 9. 13. usque ad phreensin, hoc sel, draconum, de Vineis sodomorum suburbanis. Deut. 32. 32. dum nobis interim sufficiat conclusio salvatoris. *ὁ παλαιος χριστοσπος εσιν*, Vinum quod ab ipsius utre vetus bibimus, sub tutela Augustissimi Regis Prussiæ FRIDERICI WILHELMI Domini Nostri Clementissimi, quò merò, Ecclesiæ Primitivæ Doctores, sub Persecutionibus etiam X. Persecutorum Rom. Imperatorum, inundati, exultabant; subnecto proinde, preces Academia Viadrinae Deus. *Dies super dies Regis nostri adjicias, anni ejus ut generatio & generatio habitet in seculum coram Deo, gratia & veritas parata conservent eum* Psal. 61. 7. 8.

Amen. Amen.

Fd 6020 II

(2)

ULB Halle

3

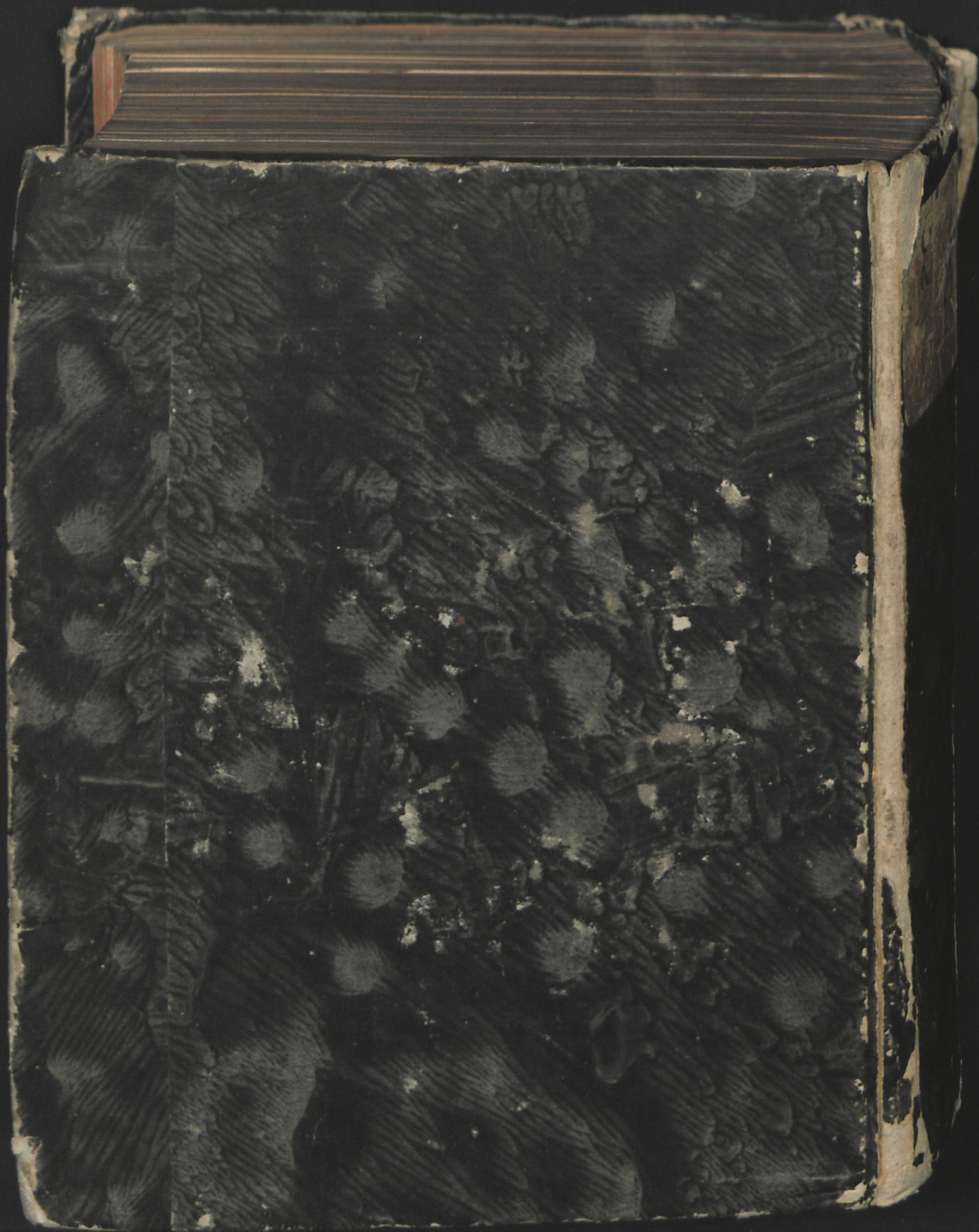
003 772 209

7A 90C

WMA 201

32

A. N. D. E. D. N. I. C.
DISSERTATIONUM THEOLOGICARUM
MISCELLANEARUM
CENTURIA Prima,

Quam,
Christo, Domino, *Διαθνης καινης*, Hebr. 9. 15. Gratia & iræ
Prov. 8: 21. 2r: 20. Matt. 6: 19. Luc. 12: 33. 2 Cor. 4: 7. 1 Tim. 6: 19.
Joh. 16: 14. 15. Col. 2: 3. Job. 38: 22. 23. Deut. 32: 34. Rom. 2: 5.
Jer. 50: 25. Jac. 5: 3.

ARCHITHESAURARIO Propitio,
Sub Præsidio

PAULI GYÖNGYÖSSI,

S. S. Theologiæ Doctoris, ejusdemque Facultatis in Illu-
stri Academia Viadrina Professoris Ordinarii, Ecclesiæ
Antiquæ Apostolicæ *Anglicanæ* Presbyteri,
IN AUDITORIO MAIORI
publice defendendam
suscipit

JOHANNES CSEH CSUZI, *al*

Ungarus Papensis,

ad diem 26. Julii Hor. 10. A. D. M DCC XXVII.

FRANCOFURTI ad VIADRUM,
Literis JOH. CHRISTOPHORI SCHWARTZII, Acad. Reg. Typogr.